

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel. (22) 623-21-65, 623-23-01; fax (22) 623-11-55
e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

Warszawa, 2014-04-24

KRIR/KK/585/14

Pan

Henryk Dankowiakowski

Dyrektor Małopolskiej Izby Rolniczej

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na pismo znak: 31/07/01/2014/T w sprawie wniosków Walnego Zgromadzenia Małopolskiej Izby Rolniczej, uprzejmie informuję, że Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych, popierając propozycję opracowania stosownych przepisów, które nakładałyby na właścicieli gruntów obowiązek utrzymania dotychczasowych gruntów ornych w dobrej kulturze dla przyszłych pokoleń, przekazał do realizacji resortowi rolnictwa wniosek odnośnie znaczącego i narastającego problemu wzrastającej powierzchni odłogów i nieużytków.

W załączeniu przekazuję kopię odpowiedzi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w tej sprawie.

Z poważaniem

DYREKTOR BIURA
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Katarzyna Szczepaniak

Załącznik:

j.w.

MAŁOPOLSKA IZBA ROLNICZA
wpłynęło dnia 05 05 2014
l. dz. 838

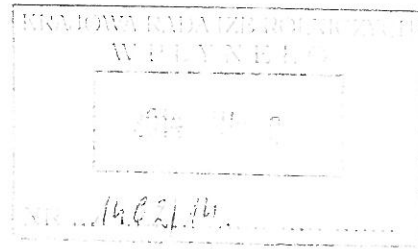
P. K. Kwasnik

MK

Warszawa, 8 kwietnia 2014r.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

BMdw(iw)- 078-23/14

Pan

Wiktor Szmulewicz

Prezes

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Stanowimy Państwu Prezesie!

W odpowiedzi na pismo Pana Prezesa dotyczące wniosku Walnego Zgromadzenia Małopolskiej Izby Rolniczej uprzejmie informuję, co następuje.

Odnośnie przepisów, które nakładają na właścicieli gruntów obowiązek utrzymania dotychczasowych gruntów ornych w dobrej kulturze kwestia rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym m.in. występowania wieloletnich zachwaszczonych odlogów, uregulowana jest w ustawie z dnia 3 lutego 1995 roku *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1205). Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, właściciel gruntów stanowiących użytki rolne oraz gruntów zrehabilitowanych na cele rolne obowiązany jest do przeciwdziałania degradacji gleb, w tym szczególnie erozji i ruchom masowym ziemi.

Ust. 5 tego artykułu przewiduje, że w razie wystąpienia z winy właściciela innych form degradacji gruntów niż erozja i ruchy masowe ziemi, wójt (burmistrz, prezydent miasta) w drodze decyzji nakazuje właścicielowi gruntów wykonanie w określonym terminie odpowiednich zabiegów. W razie niewykonania decyzji, zleca on wykonanie zastępcze tych zabiegów na koszt właściciela gruntów, wykorzystując do czasu zwrotu kosztów wykonania zastępczego środka budżetu województwa, o których mowa w art. 22b ust. 1. Tak więc z przytoczonego przepisu wynika, że warunkiem wydania przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) decyzji zobowiązującej właściciela do zagospodarowania gruntów jest stwierdzenie, że na wskazanym gruncie wystąpiła z jego winy degradacja gruntów.

Ponadto zgodnie z treścią art. 4 pkt 16 ustawy o ochronie gruntów rolnych, za grunt zdegradowany należy uznać grunt, którego rolnicza lub leśna wartość użytkowa zmalała, w szczególności w wyniku pogarszania się warunków przyrodniczych albo wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej. Tak więc zachwaszczenie może być uznane za degradację gruntu, jeśli w wyniku zaniechania usuwania chwastów wartość użytkowa gruntów rolnych zmalała.

Wobec powyższego np. w przypadku zachwaszczenia gruntów rolnych wójt (burmistrz, prezydent miasta) winien w drodze decyzji administracyjnej zobowiązać właściciela gruntów zachwaszczonych do wykonania w określonym terminie odpowiednich zabiegów (np. zabiegi agrotechniczne, zabiegi środkami ochrony roślin), a w przypadku nie wykonania decyzji, winien zlecić wykonanie zastępcze tych zabiegów na koszt właściciela gruntów, wykorzystując do czasu zwrotu kosztów wykonania zastępczego środki budżetu województwa, o których mowa w art. 22b ust. 1.

Odnosnie utworzenia „rejestru chwastów uciążliwych, które z urzędu powinny być zwalczane” obowiązujące przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.) nie pozwalają Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podejmowanie działań mających na celu zmuszenie właściciela gruntu do zwalczania rosnących na nim chwastów. Według art. 6 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy obowiązkowi zwalczania podlegają bowiem organizmy szkodliwe szczególnie groźne, dotychczas niewystępujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub których występowanie nie jest szeroko rozpowszechnione, zwane „organizmami kwarantannowymi”. Zgodnie z art. 8 ustawy, w przypadku stwierdzenia ich występowania, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa może określić - w drodze decyzji administracyjnej - postępowanie mające na celu zniszczenie organizmu szkodliwego i uniemożliwienie jego rozprzestrzenienia.

Wykaz organizmów kwarantannowych został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. Nr 46, poz. 272, z późn. zm.).

Zgodnie z przytoczoną wyżej definicją do organizmów kwarantannowych nie mogą być zaliczone rosnące dziko na terenach niezagospodarowanych pospolicie występujące rośliny zielne, określane mianem chwastów. Należą one najczęściej do gatunków rozpowszechnionych na terenie kraju, dla których otwarte, niezagospodarowane tereny są

naturalnym siedliskiem. Dostępność metod zwalczania tych roślin, zarówno agrotechnicznych, jak i chemicznych powoduje, że w ich przypadku nie można także mówić o szczególnej szkodliwości w rozumieniu przepisów ustawy.

Należy także podkreślić, że od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, obowiązuje nas wspólna dla całej Unii lista organizmów kwarantannowych. Ewentualne zmiany przepisów dotyczących zwalczania chwastów musiałyby dotyczyć zatem całej Unii Europejskiej i być poprzedzone analizą ryzyka stwarzaną przez dany gatunek chwastu dla wszystkich państw członkowskich, uzasadniającą wprowadzenie obowiązku jego zwalczania.

Podstawę do ochrony jakościowej gruntów, która między innymi polega na zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi daje wspomniana wyżej ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1205).

W związku z powyższym, odnosząc się do sygnalizowanego zjawiska zachwaszczania gruntów rolnych nawłocią, bądź innymi gatunkami inwazyjnymi, w szczególności obcego pochodzenia, należy wyjaśnić, że w przypadku gdy degradacja gruntów nie jest związana z erozją i masowymi ruchami ziemi, zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* - w razie wystąpienia z winy właściciela innych form degradacji gruntów, o których mowa w ust. 1, wójt, w drodze decyzji, nakazuje właścicielowi gruntów wykonanie w określonym terminie odpowiednich zabiegów. Jeżeli decyzja nie została wykonana, wójt zleca wykonanie zastępcze tych zabiegów na koszt właściciela gruntów, wykorzystując do czasu zwrotu kosztów wykonania zastępczego środka budżetu województwa, o których mowa w art. 22b ust.1 wskazanej ustawy.

Z przepisu tego wynika, że ustawodawca przewidział taką sytuację, w której wójt (a tym samym burmistrz i prezydent miasta) zobowiązany jest wydać decyzję administracyjną - w przypadku gdy wystąpiły inne formy degradacji gruntów niż erozja bądź ruchy masowe ziemi.

Organ wydający decyzję powinien nakazać wykonanie odpowiednich zabiegów i określenie terminu ich wykonania. Od decyzji właścicielowi przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego, a decyzja ostateczna może być zaskarżona do wojewódzkiego sądu administracyjnego. W przypadku niewykonania wskazanych w decyzji wójta, burmistrza albo prezydenta miasta zabiegów, organ zobowiązany jest zlecić wykonanie zastępcze tych zabiegów na koszt właściciela gruntów, wykorzystując środki budżetu województwa do czasu zwrotu kosztów przez właściciela. Jeżeli właściciel nie zapłaci tych

kosztów dobrowolnie, ściaga się je w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.).

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że sprawy związane z obcymi gatunkami inwazyjnymi należą do kompetencji Ministra Środowiska. W Ministerstwie Środowiska trwają obecnie prace nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym. Jeżeli w opinii Krajowej Rady Izb Rolniczych istnieje konieczność rozszerzenia listy gatunków roślin tam wymienionych o nawłóć kanadyjską, bądź inne gatunki obcego pochodzenia, zgłoszenia takich taksonów należy dokonać do Ministerstwa Środowiska korzystając z procedury konsultacyjnej.

Z powierzeniem

Uj. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU

Tadeusz Nalecz